

Những Lời Khai Thị Trí Huệ Trong Kinh Kim Cang

Chủ Đề 343: Bồ Tát Nhiếp Thọ Chúng Sanh, Tài Thí Chẳng Thể Không Có. Nhưng Tôn Chỉ Là Ở Nơi Thực Hành Pháp Thí, Chẳng Lấy Tài Thí Làm Cứu Cánh Vây

Chủ giảng: Pháp sư Tịnh Không

Thời gian: Tháng 05 năm 1995

Địa điểm: Cư Sĩ Lâm Phật Giáo Singapore

Trích lục từ: Báo cáo nghiên cứu Kim Cang Bát Nhã (Tập 028)

Chuyên ngữ: Tịch Minh

【Bồ Tát nhiếp thọ chúng sanh, tài thí bất khả vô. Dẫn tông chỉ tại hành pháp thí, bất dĩ tài thí vi cứu cánh nhĩ.】

(Bồ Tát nhiếp thọ chúng sanh, tài thí chẳng thể không có. Nhưng tôn chỉ là ở nơi thực hành pháp thí, chẳng lấy tài thí làm cứu cánh vây.)

Đức Thế Tôn ở trong hội Bát Nhã, đặc biệt là trong hội Kim Cang Bát Nhã này, Ngài đặc biệt nhấn mạnh với chúng ta tầm quan trọng của việc “Vô trụ”. Vô trụ thì nhất định phải xả, nhất định phải buông xả tất cả. Dưới sự giáo huấn răn nhắc như vậy, “tài thí” - nói một cách thực tế - chính là hạng mục đầu tiên.

Chư Phật Bồ Tát muốn giúp đỡ chúng sanh, mà chúng sanh là phàm phu, vọng tưởng, phân biệt, chấp trước của chúng sanh chưa đoạn, nghĩa là những ý niệm tham, sân, si chưa dứt. Muốn giúp đỡ họ, phương pháp áp dụng nhất định phải là “hằng thuận chúng sanh”. Như trong Phẩm Hạnh Nguyên của *Kinh Hoa Nghiêm* đã nói, chính nơi sự hằng thuận chúng sanh mà thành tựu công đức tùy hỷ. Đây cũng chính là điều mà nhà Phật thường có câu tục ngữ rằng: “*Tiên dĩ dục câu khiên, hậu linh nhập Phật trí*” (Trước dùng dục để lôi kéo, sau khiến vào trí Phật). Chúng sanh có ham muốn, trước tiên phải thỏa mãn ham muốn của họ, sau đó mới dụ dẫn họ khai mở trí huệ. Đây là phương tiện thiện xảo của nhà Phật.

Chư vị phải ghi nhớ, đây chỉ là phương tiện thiện xảo mà thôi, có thể dùng phương pháp này, nhưng không được chấp trước. Do đó, tài thí là việc rất phổ biến, chẳng những là không thể không có, mà còn rất phổ biến.

Nói về Phật pháp trụ trì ở thế gian, trong các kinh điển Đại thừa, Phật dạy chúng ta tu học nhất định phải “Lấy Giới làm Thầy”, phải nghiêm trì giới luật; lại dạy chúng ta nhất định phải “Lấy Khổ làm Thầy”. Tại sao Phật lại nói câu này? Chúng ta bình tâm quan sát sẽ hiểu rõ. Các đồng tu học Phật đều biết giới luật là quan trọng, đều biết phải nghiêm trì giới luật, nhưng tại sao làm không được? Vì sợ chịu khổ, không chịu ăn khổ, cho nên mới không thể trì giới. Muốn nghiêm trì giới luật thì nhất định phải thấu hiểu việc “lấy khổ làm Thầy”.

Cái khổ này, người thế gian cho là khổ. Người thế gian cho rằng điều kiện sinh hoạt vật chất kém là rất khổ. Mà người sơ học quả thật cũng xem điều đó là khổ. Thế nhưng, người thật sự y giáo phụng hành ắt sẽ được thọ dụng. Được thọ dụng gì? Được cái thọ dụng của sự an vui.

Chư vị phải biết rằng, trong cái khổ có cái vui chân thật. Trái lại, người thế gian cho là vui, nhưng trong cái vui đó có cái khổ chân thật, điều này rất ít người biết. Trong vui có khổ thật, trong khổ có vui thật, người chưa khế nhập cảnh giới này thì không biết được.

Vì sao nói trong khổ có cái vui chân thật? Vui ở chỗ nào? Vui ở sự tự tại. Quý vị xem, trong tâm không có vọng tưởng, không có chấp trước, không có ưu sầu, không có vương bận, như vậy vui sướng biết bao! Tâm tự tại thì thân tự tại, tuy là cơm rau đạm bạc, thậm chí y phục, cái ăn cái mặc không đầy đủ, nhưng người ta khỏe mạnh sống lâu, tinh thần sung mãn, thể lực dồi dào, đó là khoái lạc! Đây gọi là “trong khổ có cái vui chân thật”.

Ngược lại, hãy nhìn xem những gia đình phú quý thế gian, biết bao nhiêu người hầu hạ họ, nhưng sơ sẩy một chút là mắc bệnh lú lẫn, bệnh người già, nằm liệt một chỗ, muốn chết không chết, muốn sống cũng sống không được. Đó là “trong vui có cái khổ lớn”. Tôi học Phật bao nhiêu năm nay, đã nhìn thấy không ít những gia đình đại phú quý, hào môn quyền quý, hưởng phước chưa được mấy năm, về sau đều nằm trên giường mà “hưởng”, một ngày ba ca y tá hầu hạ, nằm ở đó mà hưởng phước, đó là trong cái vui có nỗi khổ lớn.

Mà loại khổ này, Phật trong kinh nói rất rõ ràng, đây gọi là “Hoa báo” (quả báo trở bông hiện tại), còn “Quả báo” (kết quả về sau) nhất định là ở trong Tam đồ (Địa ngục, Ngạ quỷ, Súc sanh). Người học Phật “lấy khổ làm Thầy”, trong khổ có vui, hiện tiền thân tâm tự tại, khỏe mạnh sống lâu, đó là Hoa báo. Quả báo nếu chẳng phải vãng sanh đi làm Phật, làm Bồ Tát, thì lai sanh cũng nhất định được phước báo Nhân - Thiên, quyết không đọa Tam đồ. Cho nên, trong

khổ có vui, là vui thật; trong vui có khổ, là khổ thật. Đây là điều chúng ta cần phải biết.

Phật dạy chúng ta phải tu Bồ Thí Ba La Mật, mà trong bồ thí lại đặc biệt dạy chúng ta phải tài thí. Phía trước tôi cũng đã đặc biệt nhắc nhở chư vị, danh văn lợi dưỡng, ngũ dục lục trần của thế gian; trong ngũ dục, cái thứ nhất chính là Tài (tiền tài). Tài, Sắc, Danh, Thục, Thùy, đây là những vật bất tường (không tốt lành) nhất của thế gian, chúng ta phải nhận biết chúng cho rõ ràng, chúng không phải là thứ tốt đẹp. Dẫu cho chúng hiện tiền, phải biết xả ly, phải biết xa rời chúng, chúng chẳng phải việc tốt. Làm sao để xả ly? Bồ thí. Tiền của đến rồi thì bồ thí đi, không được tích chứa. Trong kinh nói rất hay: *“Tích tài táng đạo”* (Chứa của thì mất Đạo). Đây là lời giáo huấn quý báu của Phật đối với chúng ta. Nếu quý vị tích chứa tiền của, tiền nhiều rồi thì Đạo sẽ không còn. Đạo không còn thì phiền phức sẽ đến, hiện tại mang đến cho quý vị là phiền não, lo âu, vương bận, lai sanh quả báo ở trong Tam đồ. Quý vị bị ai hại? Bị tiền của hại rồi.

Cho nên, tiền của đến thì hãy bồ thí, tuyệt đối không cất giữ, như vậy mới đúng. Nhưng trong đây có nhân quả: Càng bồ thí, tiền của đến càng nhiều; càng nhiều thì càng phải bồ thí. Phải ghi nhớ đạo lý này, phải thấu hiểu sự thật này, vạn lần không được khởi tâm bồn xển tham lam, bị ngũ dục lục trần mê hoặc, như thế thì sai rồi.

Phật pháp truyền đến Trung Quốc đã có lịch sử hai ngàn năm. Đạo tràng của Phật trong quá khứ quả thực là phú lệ đường hoàng (lộng lẫy nguy nga), danh xứng với thực, đây thuộc về tài thí. Vì sao phải xây dựng đạo tràng trang nghiêm? Phật dạy chúng ta “lấy khổ làm Thầy”, tại sao mình lại xây dựng đạo tràng trang nghiêm?

Chư vị phải biết, đó là để tiếp dẫn chúng sanh. Chúng sanh nhìn thấy nơi chốn kim bích huy hoàng, trang nghiêm rực rỡ như vậy, họ mới bước vào. Đó là phương pháp tiếp dẫn chúng sanh, chứ không phải người xuất gia tham đồ hưởng thụ. Người xuất gia nếu tham đồ hưởng thụ thì hỏng rồi. Trong Giới Kinh của Phật nói rất rõ ràng, quả báo là ở địa ngục A-tỳ.

Tuy đạo tràng xây dựng lộng lẫy nguy nga, nhưng đời sống của người xuất gia vẫn là một đời sống rất thanh khổ. Chỗ ở của người xuất gia là ở sán ngữ chung (Quảng đơn). Sán ngữ chung chính là cái mà hiện nay gọi là giường nằm tập thể (Thông phô), không phải mỗi người một phòng, mà là nhiều người ngủ

cùng một nơi. Có thể thấy đời sống của họ vẫn đơn giản, vẫn rất mộc mạc, cái ăn vẫn là cơm rau đạm bạc. Từ đó mà biết, kiến trúc lòng lấy nguy nga là để cúng dường Phật, là để cúng dường tất cả chúng sanh, tuyệt nhiên không phải người xuất gia tham đồ hưởng thụ, tất cả đều là vì để nhiếp thọ chúng sanh, là vì cái này, những tiền của ấy đều dùng vào việc này.

Những kiến trúc này, dùng lời hiện đại mà nói, là thiết bị phần cứng. Bên trong quan trọng hơn còn phải dùng đến thiết bị phần mềm. Thiết bị phần mềm là gì? Thời xưa, trong chốn tùng lâm tự viện ngày ngày giảng kinh thuyết pháp, hoằng truyền Đại thừa, đây là gia nghiệp của Như Lai, sự nghiệp của Bồ Tát. Các Ngài làm gì? Các Ngài đang dạy học.

“Phần mềm” thời hiện đại so với quá khứ lại càng phong phú hơn. Nương theo sự phát triển của khoa học kỹ thuật, chúng ta in kinh, làm băng ghi hình, làm băng ghi âm, làm đĩa CD. Không chỉ cung cấp pháp bố thí cho tín chúng tại đạo tràng này, mà còn có thể đối với các khu vực khác, thậm chí đối với các quốc gia khác trên thế giới, thực hành pháp bố thí một cách rộng khắp, hy vọng tất cả những người có duyên đều đạt được lợi ích của Phật pháp. Đây chính là **“Tôn chỉ là ở nơi thực hành pháp thí”**.

Đời sống của chính mình có thể nhẫn chịu thanh khổ thêm một chút, dành dụm số tiền đó để tu pháp bố thí, người đệ tử Phật phải thường giữ cái tâm này. Thời thời khắc khắc ghi nhớ, chúng ta trong cuộc sống có thể bớt dùng một đồng, thì sức mạnh để nhiếp thọ chúng sanh sẽ nhiều thêm một đồng. Chẳng những người xuất gia phải ghi nhớ, mà người tại gia cũng không ngoại lệ. Đây mới đích thực là đệ tử của Như Lai, mới là người chân chánh tu Bồ Tát đạo. Cho nên, tất cả tài thí chỉ là để trải đường cho pháp thí mà thôi.